

העלון יוצא לעילוי נשמת
מזיאנה נגימה בת
חנינה לבית וזאן ע"ה,
ובעלה מיקיץ
כצאני בר רחל ע"ה

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.
בשעה 20:00

בית נאמן

מוצ"ש פרשת וישב, ל"ז בכסלו תש"ף

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

יתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול גאמן': 9-079
367-367
אבלק בית נאמן:
079-9270505

נושאי השיעור:

- א. דונש בן לברט. ב. התרגום הנכון בפסוק "ועשה בצלאל". ג. בנוסח ברכת נרות חנוכה. ד. "הנרות הללו אנחנו מדליקים". ה. המהדרין מן המהדרין לספרדים ולאשכנזים. ו. באיזו הדלקה יוצאים בחורי הישיבה? ז. סכנת ההתבללות. ח. גם אברכי הכולל מבטלים לימודם ובאים להדליק.

חנוכה שמח

רבנו תם והוריד את המפסס. אבל צריך לדעת שהחכם הזה כתב כמה דברים נפלאים, והוא קבע את השירים האלה. בשיר הזה "דרור יקרא", מלה אחת לא מדוייקת שם. מה שאומר "וינצרכם כמו בבת", הכוונה בבת עין. איך אומר "בבת"? הרי זו לא סמיכות, וצריך לומר "בבה". אבל זה קיצור מהמלה "בבת עין", ויש פסוק "נוגע בבבת עינו" (זכריה ב' י"ב). האשכנזים שיהיו בריאים אומרים פשוט שלהם: **"השומר שבת הבן עם הבת, לא-ל ירצו כמנחה על מחבת"**. למה כמנחה על מחבת, לטגן אותם חו"ז?! אם אתם רוצים חרוז תגידו "כבבת". הנה דונש בן לברט שאתם קוראים את פיוטיו כתב ככה: **לכן כדאי לתקן את זה בסידורים, ולומר "לא-ל ירצו כמו בבת"**. אני יודע שלא ישמעו לי, אבל אם ישמע את זה אחד מתוך עשרת אלפים - מספיק לי!

התרגום הנכון בפסוק "ועשה בצלאל"

בשבוע שעבר רציתי לדבר על ענין מסויים. חכם אחד חיבר ספר בן חמש מאות עמודים על "שנים מקרא ואחד תרגום". ובין הדברים הביא ויכוח בפסוק בפרשת ויקהל **"ועשה בצלאל ואהליאב"** (שמות ל"א). שהתרגום ועשה - **"ועבד"**. והרי כתוב: "ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא ה' בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה, וימלא אותו רוח אלקים בחכמה בתבונה ו בדעת ובכל מלאכה, ולחשוב מחשבות לעשות זהב ובכסף ובנחושת וגו'" (שם ל"ה ל-ל"ה), **"ועשה בצלאל ואהליאב"** (שמות ל"א). והפסוק שאחריו (שם פסוק ב'): **"ויקרא משה אל בצלאל ואהליאב"**. וא"כ עדיין לא עשו בצלאל ואהליאב, ומה שכתוב ועשה הכוונה "וייעשה". וא"כ איך התרגום אומר **"ועבד"**? שאלו את זה לחכם גדול, ואמר: מה בעיניך? בפסוק כתוב "ועשה" אבל שזה וא"ו ההיפוך מעבר לעתיד, א"כ גם התרגום שאמר **"ועבד"** זה וא"ו ההיפוך. אבל מחילה מכבודו, אין וא"ו ההיפוך בארמית, כי זה מופיע רק בעברית בלבד, ואילו ארמית זו שפה אחרת, ואין דבר כזה בעולם. וראה לדבר, בפסוק **"ויצא יעקב מבאר שבע"** (בראשית כ"ח), המלה יצא זה לשון עתיד, וכי משהו יחשוב לומר בתרגום "ויפוק"?! כולם אומרים **"ונפק יעקב"** בלשון עבר. אותו הדבר **"וילך חרנה"** (שם), המלה ילך זה לשון עתיד, וכי נאמר בתרגום **"ויילך"**?! אומרים "ואול". ואף פעם אין וא"ו ההיפוך בתרגום. והנה שלוש פרשיות של קריאת שמע: **"ואהבת"** (דברים ו' ה'), המלה אהבת בלי וא"ו זה לשון עבר, והתרגום "ותרחם" ולא ורחימת, כי בפסוק זה וא"ו ההיפוך מעבר לעתיד, משא"כ בארמית. **"והיה אם שמוע תשמעו"** (שם י"א ג'), המלה "היה" בלי וא"ו זה לשון עבר, והתרגום **"ויהי"** כי בפסוק זה וא"ו ההיפוך. **"ויאמר ה' אל משה לאמר"** (במדבר ט"ו ל"ח), המלה **"אמר"** בלי וא"ו זה לשון עתיד, והתרגום "ואמר" כי הוא"ו בפסוק מהפכת. לכן וא"ו ההיפוך זה רק בלשון הקודש, אבל בארמית אין

דונש בן לברט מחבר הפיוט "דרור יקרא"

א. שבוע טוב ומבורך. חזק וברוך (לחזור כפי ר' פרוש ולאחיו י' הונגה ה"ו). השיר הזה "דרור יקרא", של דונש בן לברט. הוא קורא לעצמו **"נכדו של רב סעדיה גאון"**, אבל כנראה זה לא בדיוק, ואולי הוא תלמידו. אומרים שהוא נולד בשנת ארבעת אלפים ת"ף, זאת אומרת שהשנה תש"ף זה אלף ומאה שנה להולדתו. והוא הראשון שבראשונים שייסד את הכללים של יתדות ותנועות בפיוטים, וכל חכמי ספרד הלכו בעקבותיו, ואח"כ גם חכמי אשכנז. איך נדע שהוא חיבר את השיר הזה? כי הוא חתם שמו בכל בית: דרוור יקרא, וינצרכם, נעים שמכם, שבו נוחו. ובהמשך עוד ארבע-חמש פעמים ראשי תיבות "דונש". רש"י מזכיר אותו בכמה מקומות. והוא הראשון שקבע מה שאנחנו אומרים: בתורתך, מטובך, בישועתך, וכדו' (וזו תשובה לכל אלה ש"אוכלים" אותנו) ומצאתי את זה בהיסח הדעת ממש. הוא כתב השגות על ספר של מנחם בן סרוק, ובא תלמידיו של מנחם וענו עליו, ובא רבנו תם ועשה הכרעה ביניהם. הספר נקרא "מחברות מנחם", וההשגות של דונש. והוא כתב שם את זה. היום אנשים עומדים עלינו לכולנו. דונש היה חכם גדול, רק שדיבר בתקיפות נגד מנחם בן סרוק, ובא

1. רבנו תם למד את משקל היתדות מאבן עזרא. אבן עזרא כותב לו: **"ומי הביא לצרפתי בבית שיר ועבר דו מקוש ורומס"**. איך למדת את השירים האלה? **"ולו שיר יעקב ומתק ממו אני שמשי וחם שמשי ונמס"**. אפילו השיר שלך יהיה מתוק כמו מו, אני כמו שמש, וחם שמשי ונמס המן. רבנו תם היה עשיר גדול ומפואר ומפורסם מאד, והגיע שמעו עד לספרד הרחוקה. ואבן עזרא היה נודד מעיר לעיר והגיע לצרפת מסכן לבוש בלויי סחבות ועני מרוד, אתם חושבים שהוא עדין בגלל זה? הוא עונה לו: **"אבי עזרי שייבחו סעיפיו, אשר נתן יידידו בין אנפיו, אני עבד לאברהם למקנה, ואקודה ואשתחיה לאפיו"**. אני עבד שלך, ומוכן להשתחוות אליך. רבנו תם העריך חכמה, ולא את התלבושות והכובע של ראש ממשלה או ראש בטטה... הכל דברים בטלים. ומה אבן עזרא עונה לו? **"הנכון לאיבר עם אל זרועים, להספיל ראש במכתב אל בזוי עם? וחלילה למלאך האלקים, אשר יקוד וישתחוה לבעלם"**. אתה מלאך ואני כמו בעלם. וכי אתה תשתחוה אלי? להפך בעלם שיתחוו למלאך. (ספר עומר הסכהה קכ"ד ע"ב). פעם היו כותבים בחיבה ובאהבה, והיו יחסים מיוחדים במינם.
2. פעם (בשנת תש"ח) ונכנסתי לשיעור של עברית בג' רבא, והמורה שם (מ' סבא) אמר לי: אנחנו לומדים בספר הסטוריה על מנחם בן סרוק **דונש בן לברט**, וכתוב שרש"י מזכיר אותם. אמנם אנחנו פוגשים את מנחם כמה פעמים ברש"י, אבל איפה פגיעו דונש? אמרתי לו: אני זוכר בפרשת ממו בפסוק **"ולא יזח החושן"** (שמות כ"ח כ"ח). פתחו שם, ונמצא כמו שאמרתי. ובאמת בפירושו על התורה הוא מזכיר אותו רק פעם אחת. אבל בגי' מזכיר אותו עוד ארבעים פעם. (ועיין בספר מגדולי ישראל ח"ג עמ' רמ"ט).
3. איך ההשגות נסבה על פסוק בתהלים (יג"ג) **"כי אלקים פור עצמות חנף"**. מה זה חנף? מנחם בן סרוק פורש החוננים ואחרים. ופירוש עמיתיהם של החוננים עליך (מחברות מנחם ע"ב 91). וכמה פעמים היו נסים גדולים בעם ישראל. אבל דונש לא הסכים לו כזה, כי בעברית לא אומרים חונן, כמו שלא אומרים: אמתך בריקה גדלה וכו' (תשובות דונש עמ' 64). הספר הזה נדפס לפני 170 שנה ולא היה לעיני אדם חנף, אז זה היה רואה שבעל "שירש יעקב" שהוא קורא לו "זה עני רבי יעקב ביבאני" (וס' אמוץ סימן י'), הוא לא עני אלא עשיר בדעת ובחכמה. והנה דונש בן לברט תנא דמסייע ליה בזה. ולא רק דונש, אלא גם התוספות (ברכות מ"ט ע"ב ד"ה גביר), ונודע ביהודה (ה"א סימן ב'). עיין בחוברת אור תורה ניסח תש"ט סימן ע"ה עמ' תקפ"א), והגרא" (על אור תורה שם), והיע"ב (לוח ארש סימן תע"ט), ועוד רשימה ארוכה שאומרים שצריך לדבר בתפלה בדיוק לשון המקרא.
4. שוטה כפוי טובה בן בליעל אחד, כותב: **"כל הסיפורים היום הולכים אחרי בן איש חי, למעט סידור איש מצליח שחושב שהוא מוקדק יותר מכל הראשונים"**. קודם כל, לא חשבנו ככה. ויש לנו מקור מהראשונים. דבר שני, וכי כל הסיפורים הולכים אחרי בן איש חי? לפתח סיפורי יחיה על בן אדם, ועוד אחרי שענית לה על כל הולכי כמו הבן איש חי. וגם עוד לפני חנף איש חי היו שכתבו שלא לומר תורתך וכדו' כי חשבו שזה חרבן, אבל זה לא חרבן ואפשר לומר את זה. אמנם מי שיאמר בתורתך מטובך וכדו' לא נאכל אותו, אבל הנכון לומר בתורתך מטובך וכדו'. (וה' בענין מוס' 161 אותיות ה' ט'). ובחברת אור תורה ניסח-אלול תש"ט. ואב תש"ב סימן קכ"ז אות ד'). ואלו סתם מתנפלים על בן אדם, ועוד אחרי שענית לה על כל הולכי כמו הבן איש חי. ומשיב רעה תחת טובה ואפילו לא צריך בול כדי שאענה לו על זה, ואני צריך למצוא את הכתובת ולשלוח מכתב עם בול (והמן שלי לא שנה כלום בשביל האיש הזה). אבל אח"כ הוא מחזיר רעה תחת טובה, "משיב רעה תחת טובה לא תמוש נשאר מביתו" (משלי י"ז י"ג), לעולם ולעולמי ועולמים. אם לא הייתי עונה לו על שאלותיו, הוא היה רועה חמור. אבל אחרי שענית לי, לא איכתל לי שהוא אומר דין הגיין לי דין לא הגיין

עמוד גרפי: 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש ר"ת
י-ם:	16:04 17:19 17:58
ת"א:	16:20 17:20 17:53
חיפה:	16:07 17:18 17:51
ב"ש:	16:22 17:22 17:55

להקדשות והנצחות 052-7130-552

ברכת מרן ראש הישיבה שליט"א 'כל הרוכש יזכה לקבל פי עשרה לפחות'

hilula.org 1700-50-51-52 לרכישת כרטיסים:

01

אינספור זכויות הכרטיס הזה!!!

אין מה להתפלל על זה, כי הרא"ש ע"ה היה מיוחד במינו, שהוא בא מאשכנז לספרד¹⁷, וקיבל שתי זכויות: העיון של האשכנזים והדקדוקים כמו בעלי התוספות, והישרות של הספרדים שיש להם לימוד פשוט ברוך וישר. צריך לקחת את שניהם. מי שילמד לכתוב ישר והעיון שלו שטחי, לא שווה כלום (הרב שלנו היה אומר על העיון השטחי "עיון חולים"¹⁸, וצריך להעמיק בעיון. ומאידך, צריך לדבר בשפה פשוטה. והנה יש לנו גאון עולם מההר"ם שיש, שהשפה שלו קשה מאד, אבל יש לו עיון שאין כמוהו בעולם¹⁹. ומהרש"א היה ממוצע, השפה שלו לא קשה מאד והסגנון שלו מיוחד במינו. אבל הרא"ש היה לו שני הדברים האלה. וכאשר בא לספרד קיבלו אותו לרב שלהם, ולאו אמרו לו: אנחנו ספרדים ואתה אשכנזי שבא במקלו ותרמילו... אין דבר כזה. התורה אינה יודעת חציצין ומחיצין, התורה תמצא אצל ספרדי או אתיופי או תימני, מי שאומר כך דבר אמתית תקבל אותו. לכן הרא"ש קבע להם לברך רק פעמיים בליל פסח, והספרדים נוהגים ככה (בית יוסף סימן תע"ד, ובש"ע ע"ש). ומרן בבית יוסף (סימן ג"א וסימן רס"ו) כותב: "הספרדים קיבלו עליהם את הרא"ש לרבם". הוא הרב שלהם. לכן יש מקומות שהוא חולק על הר"ף והרמב"ם, ונהגו דוקא כמוותו בזה.

"אהבתי אתכם אמר ה'"
ט. שואלים: מדוע בחנוכה יש מהדרין ומהדרין מן המהדרין? והרי בכל המצוות מדרבנן ודאורייתא עושים את המצוה בלבד, למה צריכים את זה? "למה תאמר יעקב ותדבר ישראל" (שע"ה מ' כ"ז), למה ראשי תיבות למהדרין מן המהדרין... אלא הסבירו שמעיקר הדין היו יכולים להדליק את המנורה בטומאה, ולא היו צריכים לחכות עד שיביאו פך שמן טהור ויכינו זיתים, שהרי טומאה הותרה בציבור, וכמו שהפסוק אמר "איש איש

שאם יש עשר נפשות בבית, בלילה הראשון מדליקים עשרה נרות, בלילה השני עשרים נרות, ובלילה השלישי שלושים נרות. ואם יש שמונה עשרה נפשות בבית, בלילה האחרון מדליקים מאה ארבעים וארבעה נרות (שמונה עשרה כפול שמונה), ועם שמונה עשר שמיים יהיו מאה ששים ושתיים נרות, בן פורת יוסף... זו דעת הרמב"ם. אבל הוא כותב שם (הלכה ג'): "ונהגו בספרד שלא לעשות ככה". ומה נהגו בספרד? להדליק בלילה הראשון אחד ובשני שנים ובשלישי שלושה וכו', ואין הבדל אם הרבה או מעט בני הבית. התוספות שם כותבים שפירוש הגמרא כמו המנהג שהעיד עליו הרמב"ם. הטורי זהב (סימן הרע"א סק"א) כתב שיש כאן דבר חידוש, שהאשכנזים נוהגים כמו הרמב"ם והספרדים נוהגים כמו התוספות, ולא מצאנו את זה בשאר מקומות. אבל זה לא בדיוק, משום שהספרדים נוהגים כמו המנהג שהיה בזמן הרמב"ם. ובדרך כלל הספרדים "שמרניים", וממשיכים איך שנהגו אבות אבותינו לפני אלף שנה. אמנם בלי ספק שלפעמים שחלו דברים, ובכל עדה וקהילה קורים דברים כאלה, אבל הם לא מחדשים כלום. ואילו האשכנזים שיהיו בריאים, מחדשים דברים בכל דור ודור¹⁶. לכן הספרדים נהגו כמו שנהגו בימי הרמב"ם, ואילו האשכנזים מצא חן בעיניהם הפירוש של הרמב"ם להלכה, ועשו אותו למעשה. לכן זה לא בדיוק שהאשכנזים נוהגים כהרמב"ם והספרדים נוהגים כהתוספות, אלא הספרדים נוהגים כמו המנהג שכתב הרמב"ם, והאשכנזים נוהגים כמו הפירוש שפירש הרמב"ם¹⁷. ויש להוסיף משה"כ רמ"א בדרכי משה שם (בשם רבי אברהם מפראג) על מנהגם: שכיון שמדליקין בפנים ליכא למיחש שמא יאמרו כך הם ב"א בבית, וא"כ אף לדעת התוס' מנהגו נכון. ועוד שמאחר שמדליקים בפנים כל אחד ישים נרותיו במקום מיוחד ואיכא היכרא. ע"כ. וכתב כן בקצרה בהנהגת בש"ע. ובאמת גם אלו שמדליקין יחידו בפתח בחוף, נזהרין להבדיל נרות איש מנרות רעהו.

מצאנו שהספרדים עושים כחכמי האשכנזים

ח. אבל מה שכתב הטורי זהב שלא מצאנו דבר כזה בשאר מקומות, הנה מצאנו דוגמא כזאת בליל פסח, שלדעת הר"ף (פסחים דף כ"ד ע"א מדפי הר"ף) והרמב"ם (פ"ח מהלכות חמץ ומצה ה"ה וה"ו) מברכים "בורא פרי הגפן" על כל אחת מארבע כוסות, הכוס הראשונה בקידוש, והשניה בסוף ההגדה, והשלישית אחרי ברכת המזון, והרביעית בהלל. והטעם לזה, כי כתוב בגמרא (פסחים ק"ט ע"ב) "כל כוס וכוס מצוה בפני עצמה", וא"כ צריך לברך ארבע ברכות. אבל הרא"ש (פסחים פ"י סימן כ"ד) כתב שזה לא נכון, כי הכוס הראשונה פוטרת את השניה כיון שעדיין לא התחלנו בסעודה, והכוס השלישית אחרי ברכת המזון פוטרת את הרביעית, שהרי אנתנו יודעים שצריך להביא עוד כוס לשלחן. מנהג הספרדים כמו הרא"ש ומברכים רק פעמיים בלבד, ומנהג האשכנזים כמו הר"ף והרמב"ם ומברכים ארבע פעמים על כל כוס וכוס לבד, כי מצאנו חן בעיניהם הסברה הזאת. וזה חידוש גדול. אבל

16. ויש גם דברים שעושים רק לשמח את הבריות בלבד. פעם ראיתי בלוח "דבר בעתו" של הרב גונט שליט"א, שכתוב: ביום שאחרי חג השבעות, מנהג בלז (זה ראשי תיבות מ"ב" שכותב שם) שכל התלמידים בתלמודי התורה של בלז, "כל המקומות אשר נפוצו שם" (ג"פ דימיה כ"ט ד"ה), באים לפני הרבי. הוא רואה אלפיים שלושת אלפים ועשרת אלפים ילדים, בן פורת יוסף. ואומר להם: "צאן קודשים", והם עונים: "מהרהרה" כמו כבשים ממש. זה לחזק את הדבר שאנחנו כמו צאן כבשים. וכי המנהג הזה כתוב בתוספתא בהרמב"ם או בראשונים?! הוא לא כתוב רק בבלז. אבל הם נוהגים בזה. או חסידיו גור שנוהגים ללבוש גרביים לבנות בשבת, כי האר"י אמר שצריך ללבוש לבן בשבת (שער הכוונות דף ס"ג ע"א), ובמדינות שלהם שכל היום היה גשם זה לא מתאים (גם במחנה בריאותית), לכן לפחות ללבוש גרביים לבנות. וכל מיני מנהגים כאלה.

- 17. למה ברח מאשכנז? כי האשימו את רבו מהר"ם מרוטנברג בגרמניה שרוצה לברוח (הקיסר שם רשע ומרושע. פעם ראיתי כתוב שהקיסר הראשון של גרמניה ועד האחרון שבהם כולם שונאי ישראל. הראשון היה הקיסר הזה, והאחרון היה היטלר ימ"ש יאבד זכרו. והיהודים סבלו הרבה שם), ושמו אותו בכלא. אנשים רצו לאסוף כסף לפדות אותו, והוא אמר להם: כתוב במשנה (ביטין פ"ד מ"ו) "אין פודים את השבויים יותר על כדי דמיהם מפני תיקון העולם". הוא חושב שהוא לא שווה את הסכום הזה. עד שנפטר שם. חשבון שעכשיו לפחות יקברו אותו, אבל הקיסר הבלגיי לא הסכים לקבור אותו, ואמר להם: הסכום של הכופר נכפל פי כמה. אמרו: מאיפה נביא את הכסף הזה?! והקיסר הארוך הזה הביא אותו בלי קבורה ארבע עשרה שנה. עד שבה עשיר גדול ובזבז כל ממנו, הציל אותו וקברו אותו. מהר"ם מרוטנברג נגלה אליו בחלום, ואמר לו: אל תדאג, אתה תהיה בעולם הבא על ידי, ותלמד איתו. ומישהו סיפר לי שבית הקברות בגרמניה נחרש כולו, ונשאר רק שני הקברות האלו של מהר"ם מרוטנברג ועל ידו של העשיר הזה. הרא"ש אמר עצמו: אם גמרו עם מהר"ם עכשיו יטפלו בי. לכן ברח לספרד.
- 18. מה הכוונה שלו? בסידורים של האשכנזים כתוב בבוקר בנוסח הזה: "אלו דברים שאדם העושה אותם אוכל מפירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא, ואלו הן כיבוד אב ואם וכו' ועיון חולים" (בסידורי איחוד האשכנזים שמצויים אצלי גם כתוב "ביקור חולים" אלא שבמקום כתוב "הוכנסת כלה ללית המת ועיון תפלה" ואולי חיבר מי יצאה מליצה "עיון חולים". העורך.) והכוונה ביקור חולים. אם אתה בא ושואל את החולה "מה שלומך" ובורח, מה הוא הרוח ממך? רק הפרעת לו סתם. בזמן שהיית שוכב בבית החולים לא היה אדם אחד שאין לו מה לעשות ומאן ליד כמה פעמים ויושב הרבה. אני מחכה שיקום וילך מכאן, והוא בא ויושב בלי לעשות כלום. בסוף עשיתי עצמי מנמנם, כדי שיראה שאין לו מה לעשות וילך. אבל נמנמתי חצי שעה, ואני מסתכל ורואה שהוא לא רוצה לזוז משם... אדוני, תעשה בשכח. לפעמים שאלו רוצה לקום לשירותים ואתה עומד על ידו כמו גולם, "השטן עומד על ימינו לטוננו" (זכריה ג' א), לא עושים דבר כזה. אבל יש כאלה שבאים רבע שעה, ושואלים: מה שלומך? מה אתה צריך? והולכים למשרד ומדברים כמה מלים לטובת החולה שם. זה נקרא "ביקור חולים".
- 19. פעם אמרת: נקח דף אחד במסכת גיטין ונלמד כל מהר"ם שיש שם. למדנו את הדף הזה במשך חודש וחצי. עד שמרתית לתלמידים: "עד כאן תחום שבת", אי אפשר לעשות את זה, אין לנו מח מהר"ם שיש.

כרטיס נכיסה להילולא הגדולה בעז"ה ביום שלישי י"ז בטבת התש"ף (14.01.2020) במרכז הירידים 'גני התערוכה' ביתן 2 - ביתן 1

hilula.org 1700-50-51-52 לרכישת כרטיסים:

02

אינספור זכויות הכרטיס הזה!!!

כיצד לקבל חשבון
בזמן קניית הכרטיס
www.hilula.org.il

בית ההוראה כסא רחמים
בנשיאות מרן רה"י רבנו מאיר מאזוז שליט"א
מנהל אגודת בני נשא הארץ
02-5353-383
ספרות
ברפתי
אולמי
בית ההוראה
שעות פעילות בית ההוראה: א' - פ' 12:00-24:00 / ו' וזמ"ח: 08:30-18:30 (בנין / חז"ל)

להללחת יום חורי,
דניאל בוכריס, יונתן
מאמו, חיבה סופר
וכדיר בוכריס וב"ב.

לרפואת
רבקה חיה
כת חנינה
אסנת

לעילוי נשמת
יוסף חי כהן
בן מסעודה
ת.נצ.ב.ה.

מחשש שריפה שיש בזה. וצריך להיזהר מאד, כי הרבה פעמים שומעים על שריפות בעוונות הרבים. לפני כמה שנים באמריקה קרה דבר כזה, כי היו כמה קומות בבית

כי יהיה טמא לנפש" (במדבר ט"ו), שדוקא איש יחיד ואילו ציבור שלם יכולים להקריב בטומאה (פסחים ס"ו ע"ב). וא"כ למה ה' עשה נס כזה שפך השמן יספיק לשמונה ימים?

אלא הוא רצה לומר לעם ישראל: אני אוהב אתכם, ואתן לכם לעשות את המצוה בהידור. וראיה שה' אוהב אותנו, כמה שעושים עכשיו חילולי שבת בפרהסיא להכעיס, ובכל זאת יורדים גשמים ו-450 טילים לא פוגעים באף יהודי, "לא נפל משערות ראשם ארצה" (ע"פ שמואל א', י"ד מ"ה). מי שאומר שה' שונא את ישראל, זה לא נכון. ה' אוהב את עם ישראל, ומקווה שפעם יחזרו בתשובה. לכן כמו שה' עשה איתנו הידור שפך השמן יהיה טהור, ככה אנחנו צריכים לעשות הידור בחנוכה. מי שאינו יכול מדליק נר אחד, ומי שיכול מדליק כמה נרות, או לפי המשפחה או לפי "מוסיף והולך". ובשאר דברים יש כאלה אומרים שאסור להוסיף ולהדר יותר, ואם ההלכה אומרת שמותר לא כדאי להחמיר על זה²⁰. אמנם יש מקומות שאסור להחמיר, אבל יש מקומות שאם תחמיר תבורך. איפה מצאנו דבר כזה? כתוב בגמרא (שבת קכ"א ע"א): מעשה שנפלה דליקה ביום שבת בחצירו של יוסף בן סימאי בשיחין, והוא היה ממונה על כל האוצרות של המלך שהיו שם. כנראה המעשה הזה היה עוד בזמן בית שני, כאשר היו תחת מלכות רומי. ואח"כ הוא יצטרך לתת למלך עד הפרוטה האחרונה, ולא יוכל לומר שנפלה שריפה ואינו אשם... באו אנשי גיסטרא - המשרתים של המלך לכבות את השריפה, ואמר להם: שבת היום, תלכו הביתה. נעשה לו נס, ובאו גשמים וכיבו את הדליקה. במוצאי השבת שלח כסף לפועלים האלה, לכל פועל שני סלעים²¹, ולאפרוכוס - הממונה שלהם שלח חמשים סלעים. אבל הוא היה חושב מה לומר למלך שגייד לו: איפה כל האוצרות שלי?! והנה משמים הביאו לו את הגשם הזה. החכמים כתוב במשנה (שם) "נכרי שבא לכבות אין אומרים לו כבה ואל תחכה, מפני שאין שביחתו עליהם". מה אכפת לך? אתה לא הזמנת אותם אלא המלך מעצמו שלח אותם. ולכאורה אם הוא לא ידע את המשנה או שידע ורצה להחמיר (עיינו מהרש"א בח"ב שם), הרי הוא "חמור חמורתיים" (מחפש חומרות) שישבור את הראש, למה עושים לו נס?! אלא אם כיבדת את השבת - הקב"ה משלם לך בכפלי כפליים²². (ועיינו במבוא למשנה ברורה - איש מצליח ח").

בס"ד

רכשו כרטיסי הגרלה

של מוסדותינו "חכמת רחמים" ותזכו ב-4 זכיות בכרטיס אחד!

בקניית 2 כרטיסים - כרטיס בונוס מתנה!

זכו בשותפות אמת

במוסדות הקדושים "חכמת רחמים" ננים, ישיבה, סוללים, מדרשיות, קהילת בית נאמן ועוד.

ההגרלה הגדולה תתקיים של מרן רבי רחמים ביום שלישי ט' בשבט בבנין אוהל הרב מושב ברכיה בנוכח

רכב, שעונים ותכשיטים יוקרתיים, מכשיר

08-6727523

או באתר: <https://yhr.vp4.me/613>

חייגו עכשיו

בחורי ישיבות בהדלקת נרות חנוכה

- בחורי ישיבות ספרדים פטורים מלהדליק בחדרים שלהם, כי הם סומכים על ההורים שלהם. והרב עובדיה (שו"ת יחיה דעת ח"ו סימן מ"ג, וחזון עובדיה-חנוכה עמ' קמ"ד) פסק ככה. וזה חוץ
- היום כותבים ביטוי כזה "המחמיר תב", ראשי תיבות תבוא עליו ברכה. אבל בערבית "תאעב" פירושה מסכן עיני, כי מי שמחמיר הוא מתעייף מזה...
- בזמנו סלע היה חשוב מאד. בפירוש "ב"מ"ב ע"א) כתוב שאדם לא משתמש בסלע רק פעם אחת בשבוע לצרכי שבת בלבד.
- מאז ימי אבא ע"ה אנחנו לא משתמשים ב"שעון שבת" בשבת. פעם לפני כמה שנים הגיע חשבון של החשמל בישיבה, סך: 600,000 לירות (וכרום לברכה...). וזה היה סכום גדול. ובא אלי אחד התלמידים רבי אליהו קבלן (שהיה ר"מ בתיבות), ואמר לי: לא חבל? אולי כדאי לעשות שעון שבת. אמרתי לו: אבא לא עשה שעון שבת ואנחנו הולכים בדרך שלו. אבל היה לנו מיינוס גדול, עד שבישיבה תלו את החשבון של החשמל, "למען יראו וידעו" (ישעיה מ"א כ'), תראו כמה כסף יוצא לנו בחשמל. והנה בחודש הבא כוסה כל המיינוס, ואפילו נשאר עודף. אתם שומרים שבת לכבודי, ולא בשביל להתפאר בעיתונים: "ככסא רחמים לא משתמשים בשעון שבת", אלא עושים לשם שמים. ככה גדלנו וממשיכים הלאה. אבל אי אפשר לומר את זה לכולם. ושאלו את רבו של אבא על זה, וענה בפשטות שמשתמשים בשעון שבת (שו"ת שמחת כהן ח"ב חאר"ח סימן כ"ג). אבל דבר אחד שלא כדאי להקל בזה, להזיז את הזיוזים של השעון למעלה ולמטה. אמנם יש מתירים בזה. אבל הם בקיאים בהלכה ויודעים שמותר להזיז ובלבד שלא יכבה ושלא ידליק. ולא כל אחד יכול לעשות את זה, כי אם יבוא אחד ויזיז קצת יותר, יכבה בפועל, וכאשר יבוא לשאול: מה התיקון שלי? עונים לו: לא צריך שום תיקון, זה "דבר שאינו מתכוין"... אומר לעצמו: יפה מאד, זו עצה טובה. וכל שבת זיזו מכאן ומכאן. לכן לא עושים ככה. ולא רק אני אומר את זה, אלא גם בספר שנקרא "בחוצוצרות בית ה'" (עמ' 30), של תלמיד חכם מהגדס רבי ישראל רוזן (בבלאנא שלו כתוב "ישראל רוזן רב מהגדס", והוא נפטר לפני שנה או שנתיים), הוא כותב שם: לא כדאי לתת את ההיתר להזיז שעון שבת ביד אנשים פשוטים, רק לאדם שלומד ויודע בדיק שאל תקרה טעות מזה, אבל לא לתת תורת כל אחד ואחד בידו. הספר הזה מלא מדברי תורה, ויש לו הסכמה מרבי יצחק ורבי יוסף ורבי רבי אחרים. (ועיינו בשר"ת מעין אומר ח"ב פרק ה' אות כ"ד שכן דעת מרו הגר"ע יוסף זצ"ל והובא במבוא למשנה ברורה - איש מצליח ח").

מפעיל

מדרשיות ערב ושיעורי רב בעיר אשקלון ת"ז ובישי

מדרשיות ערב ושיעורי תורה

3

והחנוכה היתה למעלה, והם למטה יושבים ומשוחחים על הסופגניות ועגבניות וכל השטויות האלה. וחצי המשפחה נשרפו מזה²³. לא עושים דבר כזה. לכן תעמוד על יד החנוכה ולא תעזוב אותה. ובינתיים תקרא "ישב בסתר", או הסיפור של יהודה המכבי, "מעוז צור ישועתי", "יה

23. הם באו לארץ (כנראה קברו את הנפטרים כאן), ואמרו לי להגיד להם כמה מלים, אבל הם שבורים מאד ומה תוכל להגיד להם? זה לא אחד ולא שנים. האבא של המשפחה יושב בצערו. לכן צריך להיזהר בדבר הזה.

ובתמונת: סניפי מושב ברכיה אהוב ליבנו הרב ישראל ז"ל מחשובי האברכים ברשו

הצל יונה מחכה". ואחרי חצי שעה, אם תרצה תישאר שם. (ויש אדמורי"ם שיושיבים על יד החנוכה שלש שעות ומסתכלים בה, איני יודע מה הם רואים שם. כנראה דברים עמוקים מאוד) 24. אבל אם

אתה הולך, תכנה אותה. לכן בחורי ישיבה פטורים מההדלקה, שלא תיפול דליקה בישיבה או בחדרים ויהיה חרבן מזה, ויוצאים ידי חובה בהדלקה של ההורים שלהם. אבל במקרה שהבחורים האלה באו מאמריקה וכדו', ושם השעות לא שוות לכאן, א"כ אי אפשר לסמוך על ההורים כי אצלם עדיין יום והם לא הדליקו בשבילם. לכן במקרה כזה הם צריכים להשתתף בפריטי בחנוכה של הישיבה. והרב בן ציון אבא שאול (חוברת השמש גליון א') עורר את הבעיה הזאת, שאם השעות אינן שוות כדאי שישתתפו עם הישיבה. [ועיין באו"ת כסלו תשמ"ה סי' כ"ד אות א', ושוב בכסלו תשנ"א סי' ל"ד אות א'.]

כמה הקפידו אבותינו על טהרת היחוס

יא. בפרשת השבוע כתוב "הכזונה יעשה את אחותנו" (בראשית ל"ד ל"א), המלה הכזונה בזקף גדול. ואצלנו בתוסס (אני לא יודע אם כולם עושים כן) היו צועקים ומגביהים את הקול בטעם הזה, כמו "זכרו תורת משה עבדי" (מלאכי ג' כ"ב). השבטים עונים ליעקב אבינו: מה אתה רוצה שאחותנו תהיה מופקרת ח"ו?! ותלך לבליעל הזה שכם בן חמור, שהוא לא רק בן חמור אלא הוא בעצמו חמור. מכאן אתה למד כמה הקפידו אבותינו על טהרת היחוס. היום לצערנו הרב יש כאלה לומדים ביחד באוניברסיטה ובכל מקום אחר, ערבים וערביות יהודים ויהודיות. והנה ערבי אחד רואה יהודיה שמוצאת חן בעיניו, וקודם כל הוא קונה לעצמו תליון של "מגן דוד" שיחשבו שהוא יהודי, ואח"כ קונה לה מתנות. היא שואלת אותו: איך קוראים לך? והוא עונה: "יוסף". זה שם יפה... יום אחד החליט להתחתן, והוא אומר לה: אני לוקח אותך לאמא שלי. איפה האמא הזאת? באום אל פאחם. מפני שהוא עושה פחם... היא שואלת: למה אתם גרים באום אל פאחם? ועונה לה: אמי ערביה וגרה שם. היא מתפלאת: אתה ערבי? הוא אומר לה: כן, מה הבעיה בזה?! "כולנו בני איש אחד נחנו" (בראשית מ"ב י"א), אתם ואנחנו מאברהם אבינו. היא הולכת אליהם ומחניפים לה הרבה, עד שהיא מתחתנת עם הערבי הזה, ועוזבת את ההורים שלה, "העוזבת אלוף נעוריה ואת ברית אלהיה שכחה" (משלי ב' י"ז). ופתאום לדאבון לבה היא רואה שיש כבר ארבע ערביות שם, והיא "האופן החמישי שבעגלה"... אמנם בתחילה עושים לה כבוד, אבל אח"כ נותנים לה מכות רצח, ואומרים לה: יהודיה מלוכלכת, טפשה, מה את עושה דבר כזה. וכבר אין לה מה לעשות, כי היא נפלה בפח. והיום יש ארגונים שמטפלים בדבר הזה: "יד לאחים" "לב לאחים", ו"להבה" (ר"ת למניעת התבוללות בארץ הקודש) וכן "הידברות", שהם מצילים נפשות ממש, ומצילים אחד הבת שלי גאולה נ"ע היתה חולה, ואמרו לי שהרב כדורי ע"ה יכתוב קמיע והכל יהיה בסדר. וכך היה. הלכתי אליו, והוא עוד לא הגיע לשם. ובניתיים היה שם הרב שמואל דרזי ע"ה (שהוא צעיר ממני אבל הוא אחד המקובלים והיה נותן שיעור שם), ובאו ללמוד כוונות ברכות השחר ע"פ הרש"ש. הגיע הרב כדורי, ואמר לו הרב דרזי: עשיתי "סכימה". מה זה סכימה? זה "סקיצה" בלועזית. והכוונה שהברכה הזאת נגד הדבר הזה, והברכה הזאת נגד הדבר הזה וכדו'. והם היו לומדים בספר הזה נהר שלום. הראיתי לרב דרזי שם, ושאלתי אותו: תגיד לי מה זה "תלצה"? אמר לי: ראשי תיבות תכלת לבן צהוב אדום. אמרתי לו: כתוב תלצה בה"א בסוף, אמר לי: ה"א מתחלף באל"ף. אבל לא הבנתי למה המחבר יכתוב בה"א. אח"כ הבנתי שהרש"ש כתב: "פתילה בגימטריא תלצ"א עם ארבעה שלהובין", כי המלה "פתילה" בגימטריא 525, והמלה "תלצ"א בגימטריא 521, אבל המעתיק לא הבין וכתב "תלצה" בה"א, כדי שיהיה אותה גימטריא בדיוק. אבל א"כ מה הפירוש "עם ארבעה שלהובין"? אלא הרש"ש כתב "תלצ"א באל"ף שזה בגימטריא 521, ועם ארבעה שלהובין זה בקבלה בכלל. הבנתי שהוא קורא לפרט לומר תלצה בה"א שמתחלף באל"ף. זה פירוש אמיתי, ואין ספק בדבר הזה. אמרתי: אילו לא נסעתי לירושלים רק בשביל לשמוע את הפירוש הזה, דיני. (ועי' בעלון מס' 43 אותיות י"ד-י"ז). פעם עשיתי כנס לזכרם של המקובלים שנפטרו סמוכים זה לזה (אולי חודש אחרי פטירתם), ומקובל אחד התחיל לקרוא מתוך ספר לכולם. התפלאתי: מה קורא החכם הזה? אין בו קבלה בכלל. הבנתי שהוא קורא לפרט "מסילת ישרים". הוא ראה שרובם עמי הארץ, ולא דיבר קבלה בכלל. אני באתי וחכיתי עד שהוא יגמור, והוא אומר: "אני צריך לסיים כי אנשים רוצים לדבר". אבל אני לא רוצה לדבר בכלל, ואדרבה איפה שאני אברך יותר טוב, "ואנה מפניך אברוך" (תהלים קל"ט ז). רק לחצו עלי לבוא לדבר, ובאתי. אני דיברתי ואמרתי כמה נסים של הרב כדורי שאני שמעתי עליהם. פעם השכן שלנו בתונס נסע לצרפת ואשתו חלתה במחלה, הלך לרב כדורי ואמר לו: היא עושה טיפול כימותרפי ומקיה הרבה כל הזמן. אמר לו: אני אכתוב לך קמיע. והוא מספר: מאז שקיבלתי את הקמיע לא הקיאה יותר. ואח"כ סיפרתי גם על הרב דרזי ו"תלצ"א באל"ף ולא בה"א. אמנם אנשים אל מבינים את זה, אבל היו שגם תלמידי חכמים, ובשביל תלמיד חכם אחד כדאי לדבר קצת.

תית "חכמת רחמים"

ביתנו תריג מצוות
613
עד 12 תשלומים
לכרטיס

בי רחמים חי חויתה הכהן זצוק"ל

ים אי"ה ביום ההילולא
חי חויתה הכהן זצ"ל
זבט התש"ף 4.2.20
ותם של גדולי ומאורי הדור שליט"א

יטרי חשמל ועוד פרסים רבים יקרי ערך

התמונות להמחשה בלבד ט.ל.ח.

כנוסף השנה!
מתנות יוקרתיות
שמלוח אותך כל השנה!

סעודת מצוה כיד המלך
מקום מיוחד לנשים

ות מוסדותינו

זורה לנוער ולמתבגרים לנערות ולנשים טובי מועצה איזורית חוף אשקלון יע"א

ה לומדי המדרשייה ורבים הנערץ רעי הרוב משה ברון שליט"א ת הכוללים שע"י המוסדות.

24. בספר נהר שלום של הרש"ש - רבי שלום שרעבי, כתב שם (תחילת דרוש תנוכה) שלושה עמודים ארוכים כל מיני כוונות בחנוכה. ושם כתוב לכוין שהמלה "פתילה" עולה תלצ"ה עם ארבעה שלהובין. ולא ידעתי מה זה "תלצה". איך הגעתי לזה? אני לא עוסק בקבלה. אלא שהגהתי ספר "תפארת משה" שכתב רבי משה עידאן שהיה מקובל (סבו שלרבי שמואל עידאן), והוא היה קונה ספרי קבלה בכחב-יד שבזמנו עוד לא הדפיסו אותם, וכתוב הערות עליהם בספר הזה (נדפס בסוף ספר זית רעני [נקראו יחידיו "עמר מן"]). ובכל מקום שהוא כתב: דף פלוני ודף פלוני וכדו', אני פותח את המקורות ומציין את הדף בדיוק. ושם (תפארת משה עמ' ק"ז) הוא כתב: "תלצה, צריך עיון". והנה יום

קבל מתנה ללא הגרלה

הרוכש כרטיס זכאי לבחור מתנה ללא הגרלה מתוך מגוון מתנות יוקרתיות

hilula.org 1700-50-51-52 לרכישת כרטיסים:

אינספור זכריות

הכרטיס אהב!!!

ותגיע עד הרקיע השביעי, הבן שלך יהיה חושך ב"מ. רבי יהודה פתייא ע"ה היה מקובל גדול, וכתב ספרים עמוקים (כמו "בית לחם יהודה" על עץ חיים), ומה היה עושה בליל חנוכה? הוא כותב בספרו (מנחת יהודה עמ' ע"ה) שהיה **יושב עם המשפחה שלו, וקורא את כל הנס של חנוכה מספר "חמדת ימים"**. צריך להכיר את הגנס של חנוכה, ולא סתם סיפור קצר: אנטיוכוס בא ונתנו לו על הראש, הדלקנו נרות וקרה נס, ונגמר הסיפור... צריך לספר בטעם ובחיבה. והיום יש ספרים של מחברים יראי שמים, כמו הספר שכתב חגי בן ארצי ועוד ספרים אחרים. אמנם לא צריך לספר את כל הפרטים בזה, אבל שיידעו את המושג של "חנוכה", שהיה נס גדול לא רק לעם ישראל כאן אלא לכל היהדות כולה, כי היוונים לא נתנו לנו לא שבת לא תורה ולא ראש חודש ולא כלום, והיהדות עמדה להיעלם ממש, אבל הקב"ה נתן לנו כח והיוונים עברו מן העולם, והתורה שלנו תהיה לעולם ולעולמי עולמים. אמן כן יהי רצון. ברוך ה' לעולם, אמן ואמן.

מי שברך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל הקהל הקדוש הזה, הנמצאים בשיעור, והשומעים דרך הלוי או רדיו "קול ברמה" (רדיו קול ברמה ראשי תיבות רמה קרני בה), וכל אלה שאח"כ קוראים בעלון בעברית וצרפתית ובאנגלית ובכל שפה שהיא, העיקר שיקבלו קצת יראת שמים, וידריכו בניהם ביראת שמים. ה' יתברך ימלא כל משאלות לבם, וימלא כל שכרם, ויתן להם חיים טובים וארוכים, וכן יהי רצון ונאמר אמן.

א-ל מלא רחמים יתמלא ברחמים על נפש רוח ונשמת רעיתי אסתר חיה לויזה בת זהירה שנפטרה כהיום הזה (ט"ז בכסלו) רוח ה' תניחנה בגן עדן, ותהא נשמתה צרורה בצרור החיים. אמן כן יהי רצון.

ואמרת לו: הגה האוכל שלך מוכן כאן, כבודו יאכל. לכן הבן שלי לא היה למדן, אבל לעומת זאת היה לי שכן, שבכל ליל שבת שר פיוט אחר פיוט, ובכל הסעודה אומר חידושים וסיפורים על הפרשה, והוא זכה שבניו תלמידי חכמים.

את הבנות האלה. לפי הדת של הערבים הולכים אחרי האבא, ואפילו אם האמא יהודיה הרי הבנים שיוולדו נחשבים לדעתם מוסלמים. זה נקרא "מוחמד", זה נקרא "עללי", זה נקרא "מוצטאפה"²⁵, וכל מיני שמות כאלה. אבל למעשה ע"פ ההלכה הם יהודים. לכן הם מצילים אותם בחידוף נפש, מביאים אותם למקום מסתור, ומדברים איתה ומסבירים להם, והיא מתחרטת על מה שקרה לה, ומבקשת סליחה מההורים שלה. אבל כמה נוכל לעשות את זה?! אם היה חוק שאין חתונה כזאת הכל היה בסדר. אבל היו הרבה מקרים כאלה²⁶. לכן אדם צריך להיזהר, תחשוב על הבת שלך, ואל תחשוב רק שהיא תקבל "דוקטורט", כי הוא לא שוה כלום לעומת החשש שהיא תעזוב את הדת והשבת וההורים ותשאנא אותם. ולא צריכים כל פעם לחכות עד שיבואו לב לאחים או יד לאחים או הידברות או להבה. "כי תלך במו-אש לא תכווה, ולהבה לא תבער בך" (ישעיה מ"ב ב').

גם לומדי תורה מדליקים נרות

יב. אדם שלומד בכלל בימי החנוכה. יש אומרים שלא אכפת מהילדים, אלא ישב בכולל וימשיך ללמוד הרבה, ובינתיים יתקשר לאשתו: תעשי טובה תדליקי את החנוכה. הילדים שואלים: איפה אבא? והיא אומרת להם: אני מוציאה אתכם ידי חובה. היא מדליקה נרות, והם משחקים ושואלים: איפה הסופגניות? איפה האוכל? הם יודעים רק לבלע... אבל מחר הילדים האלה לא ישמרו חנוכה. למה? כי אם זה היה דבר חשוב אבא היה צריך לבוא לבית, וכמו בפורים שיום שלם עושים משלוח מנות, מתנות לאביונים וקריתא מגילה (בלילה וביום) בבית הכנסת ושוב בבית לאשה. ואילו עכשיו שוכחים את הכל. וכמה זמן לוקחת חנוכה? בסה"כ חצי שעה עם כל הפיוטים. למה עושים את זה? "יש לנו שיעור וזה ביטול תורה". אבל זה לא נכון, צריך להפסיק את הלימוד בשביל זה²⁷. לכן תלמדו שאם אתם לא מהווה דוגמא למשפחה שלך, גם אם תהיה צדיק וחסיד

25. פעם היה ערבי אחד שטיפל בי בבית החולים תל השומר, שאלתי אותו: איך קוראים לך? אמר לי: מוצטאפה. שאלתי אותו: מה הפירוש "מוצטאפה"? והוא לא ידע. אמרתי לו: אני אסביר לך (כי אני יודע קצת ערבית ספרותית), זה בא מהמלה "צאפי" בערבית שפירושה נקי, ומוצטאפה זה מבנין התפעל, כלומר מנוקה שאין לך שום דבר רע. הוא התלהב, ואמר לי: למדתי משהו, זה פירוש יפה. לכן כותבים "מוצטאפה" בצד"י ולא בסמ"ך.

26. פעם הרב יעקב גלינסקי ע"ה שמע על אחת שאכנזיה שמשום מה מצא חן בעיניה ערבי, ועל ערבים בתוכה תלינו כנורותינו" (ההלים קל"ז ב), והיא הולכת להתחתן איתו. הוא ניסה לדבר איתה, ולא עזר כלום. הוא בא לכפר שלה, וה'מוכרת" שאל אותו: למה אתה נכנס לכאן? אמר לו: באתי להדריך אותה שתבין את המנטאליות איך לחיות עם הערבי הזה. והרשה לו לדבר איתה. הוא דיבר איתה באידיש, ואמר לה: תשמעי, את יודעת מה יצא מזה? הילדים שלך יהרגו את אבא שלך. היא התפאלה, והוא הסביר לה: הילדים שלך יכולים להיות מחבלים, את מסכימה שהם יהרגו את אבא שלך ואת האחים שלך? אמרה לו: לא, אני לא מסכימה בזה. אמר לה: הילדים שלך ע"פ ההלכה הם יהודים. היא השתכנעה, וביטלה את הכל. ואני זוכר שהיו שני מעשים כאלה בתונס. המורה שלנו לערבית מוסיו לוי, סיפר לנו שפעם הוא היה גר בכפר בדרום תוניסיה, והנהגה יהודיה אחת נישאה לערבי. זה היה בזמנו דבר נועז מאד, ולא היו עושים דבר כזה. אמרו את זה לרב של העיר (אולי הוא לא זכר את שמו), והוא התבטא "עד שתחיה שנה", ונשבע לנו המורה בתורה על זה שבאותה שנה היהודיה הזאת מתה. וסיפור אחר ששמעתי מפי ערבי, פעם הלכנו לבקר בבית החיים בורג'ל של היהודים בתונס (ונזמה לי שהיה אזכרה של סבא שלי, שנפטר בשנת תש"ז), והערבי שהיה ממונה שם פתח לנו את הדלת, וראינו מצבה של בחורה בת שמונה עשרה-תשע עשרה, והוא אמר לנו: הבחורה הזאת עזבה את הדת שלה והלכה להינשא עם ערבי, ובשמים לא מסכימים עם התערובות הזאת, ויום אחד עשו תאונה היא והוא ביחד, היא נקברה כאן והוא נקבר בבית הקברות של הערבים.

27. הרב שך ע"ה סיפר סיפור מדהים: אתם יודעים למה זכיתי לבן אחד דוקטור (קראו לו "ד"ר אפרים שושן")? כי אני טעיתי. בליל שבת הייתי בא מהר מבית הכנסת, לא אומר "שלום עליכם" ולא פיוטים ולא כלום, ומסיים הכל מהר וחוזר ללמוד. פעם היה לי אורח שהתפלל איתי, ואחרי התפלה הוא היה משוחח קצת, ואני הלכתי מהר הביתה. אחרי שגמרתי לאכול וסיימתי ברכת המזון, האורח הזה בא

בשורה טובה לשוחרי התורה

ספר "פרחי כהונה"

חלק ב' חידושי ש"ס למרן רבנו רחמים חי חויתה הכהן זצוק"ל ראב"ד ג'רבא ואגפיה

הסבא קדישא מרן הגאון הגדול רבי רחמים חי חויתה הכהן זצוק"ל

יצא לאור במהדורה חדשה ומתוקנת עם הוספות רבות מכתב יד רבנו, בשני כרכים גדולים באותיות מאירות עינים.

הספר יצא לאור א"ה לקראת ההילולא המסורתית י' שבט התש"ף

זה הזמן להנציח את יקיריך לכבודו של מורנו הרב מחיר שורה בספר לברכה או לעילוי נשמת 120 ש"ח רבע עמוד 400 ש"ח חצי עמוד 800 ש"ח עמוד שלם 1500 ש"ח

כל התורמים יקבלו את הספר לביתם ניתן להירשם עד ר"ח טבת בלבד - כל הקודם זוכה!!!
לפרטים והרשמה ניתן לפנות למזכירות
08-6727523 | 050-4174471

מי שרוצה לזכות בעלות הוצאת הדפוס רבע או חצי או כרך אחד לרב ברכאל הכהן 08-6727523 שלווחה 6

זוכו למצוות זכות מורנו הרב זצוק"ל תגן בעדכם אלף המגן ישיבת חכמת רחמים - מכון "ארח צדיקים", הועד למען הרב מושב ברכיה

בתי' תכלת, מצוות ציצית בשלמות!

מרן ראש הישיבה שליט"א:

...כיוון שהתכלת הזאת קרוב לודאי שזאת התכלת המקורית, ע"פ כל הבחינות והמחקרים שעשו, לכן כדאי אדם ללבוש תכלת". (מתוך שיעור)

עוד אין לך תכלת? הקבל את היום וקבל סמור!
קו הגבל - קו מידע ושימוע
0799-1000-65
זכרתם? רחוק - זכירה - עשית

ייצגיל וקשיש פזאת המתורה, פי היא לזנ על זאורה

הגנו להודיע על האירוע המרכזי והמעמד האדיר לכבודה של תורה, בו יסיימו רבנות לומדי המתורה את ה"תלמוד בבלי" בסדר ה'דף היומי' במעמד מרן ורבנן גדולי ישראל שליט"א, הראשונים לציין, אדמו"ר"ם, דיינים, ראשי ישיבות, רבני ערים, רבני השכונות ומינדי שיעורים די בכל אתר ואתר, הם ותלמידיהם ובראשות:

מרן מופה"ד ראש הישיבה הגאון הגדול
מאיר מאזוז שליט"א
ראש ישיבת "כסא רחמים" | מרן פוסק הדור הראשון לציין הגאון הגדול
שלמה משה עמאר שליט"א
רבה של ירושלים | מרן הגאון הגדול
דוד יוסף שליט"א
מור"ד המקובל הגה"צ | מרן פוסק הדור הראשון לציין הגאון הגדול
לאו לאו שליט"א
הרב הראשי לישראל ונשיא ביה"ד הגדול | מרן הגאון הגדול
משה צדקה שליט"א
ראש ישיבת "פורת יוסף" | מרן הגאון הגדול
שמעון בעדני שליט"א
חבר מועצת חכמי המתורה | מרן ראש הישיבה רשכבה"ג הגאון הגדול
שלום כהן שליט"א
נשיא מועצת חכמי המתורה | מרן זקן הראשונים לציין הגאון הגדול
אליהו בקשי זורון שליט"א
נשיא מוסדות "בנין אבי" | מרן הגאון הגדול
ראובן אלבז שליט"א
ראש ישיבת "אור החיים" וחבר מועצת חכמי המתורה | מרן הגאון הגדול
דוד בצרי שליט"א
ראש ישיבת השלום | מרן הגאון הגדול
יהודה דרעי שליט"א
רבה של העיר באר שבע | מרן הגאון הגדול
בניהו שמואלי שליט"א
ראש ישיבת נהר שלום |
|--|---|---|---|--|---|--|--|---|--|--|---|

המעמד האדיר יתקיים א"ה ביום רביעי כ"ז בכסלו תש"פ (25.12.2019) בשעה 19:30 במרכז הקונגרסים בנייני האומה ירושלים ת"י

את המעמד ינעמו החזן העולמי יחיאל נהרי ותזמורתו, אמן הרגש מוטי שטיינמץ בליווי תזמורת בניצוחו של רובי בנט, גדול הזמר החסידי. שלמה כהן ותזמורת בניצוחו של עמי כהן

פתיחת דלתות בשעה 18:45 - תחילת האירוע בשעה 19:30

מוקד הרשמה: 073-2100880

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים
מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאוזו ע"ה

אי בתמונה?

הנה לעשות ארבעים דקות לפני השקיעה, אמנם יכול להיות שהיא כזו, אבל הרב הביא ראיה גם נגד זה, כי בתשובות מהרי"י דושינסקי (חלק או"ח סימן ל"ג) כתב שאנחנו לא חוששים לדעת ספר יראים בכל ערב שבת. והפנה: יש שלש דעות בדיון השמטות: דעת ספר יראים [שהפירו' רבנו אליעזר גומיץ], דעת הגאונים, דעת רבנו תם. ספר היראים (סימן ק"ב) סובר שבין השמטות הוא לפני השקיעה, כלומר שלש עשרה דקות לפני שהשמש שוקעת כבר נכנס בין השמטות, ולפי דעתו צריך להקדים את זמן הדלקת נרות שבת הרבה, כי אחר כך אלא נכנס בזמן של בין השמטות. הגאונים אומרים לא כך, השמטות מתחיל חמשים ושמנה דקות וחצי אחרי השקיעה. אלו שלש דעות שונות לגמרי. והרב מוכיח ממה שמהרי"י דושינסקי (רבי יוסף צבי דושינסקי, זה חכם שהיה הרב הראשי לעדה המרדית אחרי הרב זוננפלד) כתב שהם האשכנזים לא חוששים לדעת ספר יראים אפילו בערב שבת, משקדם שהם הדליקו נרות שבת כמעט עשר דקות לפני השקיעה. ואם פן המנהג

(הערות 26, 27, 28).

הלכה נאמנה

בערב שבת יש בארץ ישראל שלשה מנהגים בזמן תקיעת השופר [או הצפירה] שמודעה על כניסת שבת, בגוש דן עושים עשרים דקות לפני השקיעה, בירושלים ובפתח תקוה עושים ארבעים דקות (בפתח תקוה עושים ארבעים דקות כמו ירושלים משום שהמסודים הראשונים של פתח תקוה פאו מירושלים). ובחיפה עושים שלשים דקות (ופוצאתי סימן ל"ה: זה אלהי עמו ותרועת מלך בו" (במדבר כ"ג כ"א), מל"ך - האות מ"ם זה ארבעים דקות שעושים בירושלים ובפתח תקוה, האות ל"מ"ד זה שלשים דקות שעושים בחיפה, והאות כ"ף זה עשרים דקות שעושים בגוש דן (תל אביב ובני ברק וכו'), ו'תרועת' זה לשון תקיעה שחוקים בשופר, וכל מנהג של ישראל יש לו מקור מן התורה). ומן הרב עובדיה זצ"ל (ש"ת יביע אומר חלק ה' חלק או"ח סימן כ"א) אומר שאינו נכון שכן מנהג ירושלים להדליק נרות שבת ארבעים דקות, והביא הוכחה מפך החיים (סימן ר"ו אות ה') שפעם בירושלים היו מדליקים רק עשרים דקות לפני השקיעה. וכתבו לי שהיה מנהג קדום אצל האשכנזים

ידע חדע

מרו' הבית יוסף (אורח חיים סימן תר"ע) שואל, הרי בפר' השמן שמצאו החשמונאים בבית המקדש היה שמן שהספיק ליום אחד, אם פן יום אחד אינו נס, אז מדוע עושים הנכה שמונה ימים? (תנ"ך פמה תרצ"ג (ועל התרצ"ג יש קושיא), והפרי חדש (שם) תנ"ך תרוץ הכי פשוט ונפלא, שאת היום הראשון עשו זכר לנצחון, הנצחון לא מגיע לו יום של שמחה! ושאר שבעת הימים בגלל נס' פ' השמן'. יש ספר שיש בו מאתים וחמשים תרצ"ג על קשיית מרו' הבית יוסף (פגימטריא: ע"ר) - התרצ"ג של מרו', אחד של 'פרי חדש', אחד של 'טורי זהב' [הט"ז], ואחר כך כל המרבה להוסיף הרי זה משך. אני הוספתי עוד תרוץ אחד, אמרתי שאם היינו עושים רק שבעה ימים, אזי במשך הדורות היו באים אנשים ומכחישים: "מי אמר שהיה נס?" ואם תשאל אותם: "אם פן למה עושים שבעה נרות?" אמרו להם כי זה כמו המנוחה של בית המקדש, זה הכל! לכן עושים שמונה לומר לה: "אתה יודע, יש פאן סבה מחדת, שהרי המנוחה היה פה רק שבעה!". ומרו' החיד"א כתב (בספרו ברכי יוסף סימן ע"ד אות א') שנוסחת ספר השאלות (פרשת וישלח) בגמרא (שבת דף כ"א עמוד ב') שלא היה בפר' אפילו שיעור לילה אחד, ואם פן בכל הלילות היה נס וגם בלילה הראשון [שהרי גם ללילה אחד לא הספיק השמן שבפר', אז לכן עושים שמונה ימי הנחה, ומיישבת קושיית מרו'. ואחר כך הופיע פירוש על השאלות שחבר רבי ישעיה פיק (ש"ל פירוש על ספר השאלות ועל ספר החנוכה ועל ספר העירוב, ולכל אחד הוא מצא לו איזה שם, על השאלות קרב "שאלת שלום", ועל החנוכה קרב "קסן שהגיע לחנוכה", ועל העירוב קרב "הפלאה שבערכי", והוא היה בקי גדול, החיד"א קורא לו: "זה סיני"), ושם הוא כתב את החדוש הזה, ואמר שבזה מיישבת קשיית הבית יוסף. והחיד"א שהיה ענתו ומיחד, כשפא לומר שהוא כבר כתב תרוץ זה, התבטא (בספרו ש"ת יוסף אומץ סימן ל"ב): "ויתגוש קדמו בברכי יוסף", וכי הוא יתגוש לעמת רבי ישעיה פיק? הרי גאון עולם ובעל זכרון מדהים היה, אבל ככה כותבים. העדינות של האדם היא שהיה מליונים. (גליון 11 הערה 8, גליון 42 אותיות י"ב ו"ג).

למען הספר

התורה נשתמרה בטירתה כמו פ' שכן טהור
יש שאלה, מה כל כך חשוב בנס הזה של 'פ' השמן' עד פדי כך שאנחנו ממשכים בו דורות על גבי דורות, ומדליקים הנכה בשמחה רבה עד היום הזה, וכמו שכתב הרמב"ם (פרק ד מהלכות מגילה וחנוכה הלכה יב): "מצות נר הנכה מצוה חביבה היא עד מאוד" מה כל כך מיוחד? אני חושב שהיא לא רק הענין של 'פ' השמן', אלא זה שהתורה נשתמרה בטירתה כמו 'פ' שכן טהור'. יש לנו שבע תקופות: תקופת החשמונאים היתה 'תקופת האגות', כמו שראים בפרקי אבות בפרק א' זוגות וזוגות, 'שמעיה ואבטליון קבלו מהם', 'הלל ושמיאי קבלו מהם', זה נקרא 'תקופת האגות'. אחר כך 'תקופת התנאים', אחר כך 'תקופת האמוראים', זה שלוש תקופות. והתלמוד נחתם בשנת ארבעת אלפים ר"ט, אחר כך פאו רבנו סבוראי, ומה עשו רבנו סבוראי? יש אומרים שכל מקום שכתבו בגמרא "מסתברא" או "הכי מסתברא", זו הוספה שהוסיפו 'רבנו סבוראי'. ויש אומרים שבזמנם קבעו כל חסרות ויתרות שבתורה, וחברו את 'ספר המסרה', ששם מפרט כל החסרות ויתרות' (ולמה עשו זאת? פון שבזמן התלמוד לא היה ברור בספר תורה מה החסרות והיתרות, הנקרא (קידושין דף ל' ע"א) אומרת במפרט: "בחסרות ויתרות לא בקיאינו [אנינו בקיאים]"). שמרו על התורה נכבדת עין. הרמב"ם כותב באגרת תימן שאפילו פין קבוצ לקמץ חטוף אין הבדל, כלומר, לא רק באותיות, אלא גם בנקודות אין הבדל, מה שכתוב פאן פתוב פאן. מי קבע את זה שלא יהיו שנויים? רבנו סבוראי. וזמנם נמשך תשעים שנה משנת רנ"ט עד שנת שמ"ט, אחריהם נגמר התלמוד. ומשנת שמ"ט עד שנת תשצ"ח - שנת פטירת רב האי גאון, זו תקופת הגאונים. אחרי הגאונים הגיעו הראשונים, מרש"י וכו' ועוד ראשונים עד גרוש ספרד. אחר כך פאו האחרונים, אלה שבע תקופות. וכל שבע תקופות אלה התורה נשתמרה בטירתה, כל אלה שבאו לשנות להלכה ולזוין את התורה כלם הלכו, פאו החוצה. אם פן יש לנו שבע תקופות, וכנגדם שבעת ימי הנחה אחרי היום הראשון שהוא לזכר הנצחון, יש לנו פ' שכן טהור לרמו' שהתורה תשאר בטירתה. (גליון 42 אותיות י"ב ו"ג).

חידה

מי ברח לספרד? ומי היה רבו?

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21 (חובה לציין שם וכתובת) נא לשלוח התשובות עד יום שני בערב

פירושתו מאליון קודש: פתרון החידה: מרו' נוסח הברכה הראשונה על נרות החנוכה: הספרדים מברכים להדליק נר חנוכה, והאשכנזים מברכים להדליק נר של חנוכה (ויש שכתבו לומר "שלחנוכה". ראה בגליון הקודם אות ט, וכן בגליון הנוכחי). הווכה: שר שלום ועקני - בני ברק פתרון התמונה: הגאון הגדול רבי מאיר ועקני וצ"ל רב העיר טבריה ואב"ד, ומחבר ספר "ויאמר מאיר" (נפטר ב"ט אדר תשל"ה). הווכה: מרדכי בוגלו - ירושלים